

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa J. S.A. w K.
przeciwko A. T.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 listopada 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża pozwanej kosztami postępowania kasacyjnego

2. przyznaje adwokatowi M. S. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3.600,00 (trzy tysiące sześćset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i drugiej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sądem Najwyższym, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita jego wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.).

Skarżąca wskazała na potrzebę wykładni art. 38 k.r.o. w powiązaniu z art. 5 u.k.w.h. i art. 65 k.c. oraz przedstawiła pytania: „Czy w wypadku czynności prawnej, która zawiera oświadczenie woli o charakterze zobowiązującym oraz rozporządzającym, a dokonana jest przez jednego małżonka bez - wymaganej na podstawie art. 37 k.r.o. - zgody drugiego małżonka, gdy zastosowanie mają przepisy o ochronie osób, które w dobrej wierze dokonały czynności prawnej z osobą nieuprawnioną do rozporządzenia prawem (art. 38 k.r.o.), cała czynność prawna staje się ważna, czy tylko nabycie prawa staje się skuteczne?”, „czy treść hipoteki podlega ustaleniu na podstawie tzn. normatywnej metody wykładni, czy też dopuszczalne jest badanie rzeczywistego zamiaru osoby składającej oświadczenie o ustanowienie hipoteki, wykraczającego poza językowe i normatywne znaczenie użytych zwrotów?”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy go dotyczące nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Przedstawione w skardze wątpliwości nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego a argumentacja w niej zawarta sprowadza się do kwestionowania rozstrzygnięcia Sądu.

Należy zauważyć, że w niniejszej sprawie w chwili zawarcia przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości jako jej właściciel wpisany był tylko jeden małżonek - mąż pozwanej; pozwana nie była wskazana jako właściciel nieruchomości. Do zbycia nieruchomości potrzebna jest zgoda drugiego małżonka (art. 37 § 1 pkt 1 k.r.o.). Czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody nie przenosi własności na nabywcę, chyba że w księdze wieczystej jako właściciel nieruchomości wpisany jest wyłącznie małżonek zbywca (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 19/28.01.1955 r., I CR 1671/54, nie publ.).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw